

مبانی و کاربردهای هوش مصنوعی

مرحله اول پروژه

1403/08/11

یونس جمشیدی.....4013613020

بازی Pacman

در پروژه عامل هوشمندی پیاده سازی کرده ایم که در مورد نحوه دستیابی به غذاهای موجود در بازی معروف Pacman تصمیم گیری می کند. در این مسئله که Corner Problem نام دارد، از الگوریتم های جستجوی آگاهانه و ناآگاهانه برای هدایت عامل Pacman به سمت غذاها استفاده میشود. الگوریتم های در نظر گرفته شده برای پیاده سازی DFS ، UCS و A* هستند.

الگوریتم جستجوی عمق اول - (DFS)

الگوریتم جستجوی عمق اول (Depth-First Search) یک روش پایه ای در هوش مصنوعی و نظریه گراف ها است که برای پیمایش گره های یک گراف یا درخت استفاده می شود. در این روش، الگوریتم تا حد امکان در یک شاخه به عمق می رود و سپس به نقطه قبلی بازمی گردد. این ویژگی باعث می شود DFS برای کاوش ساختارهای بزرگ و شاخه دار که نیاز به حافظه کمتری دارند، مناسب باشد. این پیاده سازی از DFS برای یافتن مسیر به هدف در یک مسئله جستجو طراحی شده است. از یک **پشته (LIFO)** برای مدیریت و کاوش گره ها استفاده می شود و گره ها به ترتیب کشف شدن به پشته اضافه می شوند. همچنین الگوریتم گره های بازدید شده را ذخیره می کند تا از بازبینی آن ها اجتناب کرده و به این ترتیب در گراف های دارای حلقه دچار بی نهایت نشود.

مراحل اجرا

1. حالت اولیه را به پشته اضافه می کند.
2. حالت را از پشته بیرون می آورد.
3. اگر حالت هدف بود، مسیر را بازمی گرداند.

4. در غیر این صورت، اگر آن در حالت های بازدید شده نبود آن را به عنوان بازدید شده علامت زده و فرزندهای آن را به پشته اضافه می کند.

5. تا زمانی که پشته خالی شود یا هدف پیدا شود، ادامه می دهد.

مزایا:

- **کارایی در مصرف حافظه**: تنها نیاز به ذخیره مسیر فعلی و گره های بازدید شده دارد.
- **پیاده سازی ساده**: از یک پشته ساده برای مدیریت مرزها استفاده می کند.
- **موثر در یافتن مسیرهای عمیق**: مناسب برای مسائلی که راه حل در عمق قرار دارد.

معایب:

- **ممکن است کوتاه ترین مسیر را پیدا نکند**: DFS تضمینی برای یافتن کوتاه ترین مسیر به هدف ندارد.
- **امکان گیر افتادن در شاخه های عمیق**: اگر شاخه های عمیق و غیر ضروری وجود داشته باشد، DFS ممکن است قبل از یافتن هدف وقت زیادی را صرف کاوش آنها کند.

نتیجه simplecorner :

```
[SearchAgent] using function dfs
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 44 in 0.0 seconds
Search nodes expanded: 202
Pacman emerges victorious! Score: 466
Average Score: 466.0
Scores:          466.0
Win Rate:        1/1 (1.00)
Record:          Win
```

نتیجه hardcorner :

```
depthFirstSearch()
Terminal Local x + v
(venv) PS D:\Dev\python projects\search-and-machine-learning-yabal\search> python pacman.py -l hardCorner
problem
[SearchAgent] using function dfs
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 221 in 0.0 seconds
Search nodes expanded: 371
Pacman emerges victorious! Score: 319
Average Score: 319.0
Scores:      319.0
Win Rate:    1/1 (1.00)
Record:      Win
(venv) PS D:\Dev\python projects\search-and-machine-learning-yabal\search>
```

نتیجه bigcorner :

```
(venv) PS D:\Dev\python projects\search-and-machine-learning-yabal\search> python pacman.py -l bigCorner
problem
[SearchAgent] using function dfs
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 316 in 0.0 seconds
Search nodes expanded: 974
Pacman emerges victorious! Score: 234
Average Score: 234.0
Scores:      234.0
Win Rate:    1/1 (1.00)
Record:      Win
```

الگوریتم جستجوی هزینه یکنواخت - (UCS)

الگوریتم جستجوی هزینه یکنواخت (Uniform Cost Search) یک روش جستجو است که برای یافتن کم‌هزینه‌ترین مسیر از یک گره شروع به یک گره هدف در یک گراف وزن‌دار استفاده می‌شود.

برخلاف جستجوی عمق اول یا جستجوی عرض اول، UCS هزینه هر مسیر را در نظر می گیرد و همیشه گره ای را که کمترین هزینه کل مسیر را دارد، ابتدا گسترش می دهد. این ویژگی UCS را به یک استراتژی جستجوی بهینه برای یافتن کم هزینه ترین مسیر در گراف هایی که لبه ها وزن های متفاوتی دارند، تبدیل می کند.

این پیاده سازی از UCS از یک **صف اولویت** برای اولویت بندی گره ها بر اساس هزینه های تجمعی مسیر استفاده می کند. همچنین، گره های بازدید شده (رسیده) را با هزینه های مربوطه ردیابی می کند تا اطمینان حاصل شود که هر گره با کمترین هزینه ممکن گسترش می یابد.

مراحل اجرا

1. وضعیت اولیه را با هزینه 0 به صف اولویت اضافه می کند.
2. گره با کمترین هزینه تجمعی (هزینه رسیدن از وضعیت اولیه به این گره) را از صف بیرون می کشد.
3. اگر گره هدف بود، مسیر را باز می گرداند.
4. هزینه مسیر را محاسبه می کند.
5. اگر آن حالت در دیکشنری `reached_states` نبود یا از هزینه محاسبه شده مسیر قبلی به این حالت کمتر بود، `reached_states` را با مقادیر جدید ست کرده و جانشین ها را با هزینه های به روز شده به صف اولویت اضافه می کند.
6. تا زمانی که صف خالی نشود یا هدف پیدا نشود، ادامه می دهد.

نتیجه simplecorner :

```
[SearchAgent] using function ucs
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 20 in 0.0 seconds
Search nodes expanded: 225
Pacman emerges victorious! Score: 490
Average Score: 490.0
Scores:          490.0
Win Rate:        1/1 (1.00)
Record:          Win
```

نتیجه hardcorner :

```
[SearchAgent] using function ucs
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 106 in 0.3 seconds
Search nodes expanded: 1966
Pacman emerges victorious! Score: 434
Average Score: 434.0
Scores:          434.0
Win Rate:        1/1 (1.00)
Record:          Win
```

نتیجه bigcorner :

```
[SearchAgent] using function ucs
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 210 in 3.9 seconds
Search nodes expanded: 11392
Pacman emerges victorious! Score: 340
Average Score: 340.0
Scores:          340.0
Win Rate:        1/1 (1.00)
Record:          Win
```

الگوریتم جستجوی A*

الگوریتم جستجوی A* یک روش جستجوی آگاهانه است که عناصر هر دو روش جستجوی با هزینه یکنواخت (Uniform Cost Search) و جستجوی بهترین-اول (Greedy Best-First Search) را ترکیب می‌کند. با استفاده از یک تابع تخمینی (هیوریستیک) برای برآورد هزینه تا رسیدن به هدف، A* به‌طور مؤثر کم‌هزینه‌ترین مسیر را از گره شروع به گره هدف پیدا می‌کند. این الگوریتم در صورتی که هیوریستیک آن **قابل قبول** باشد (یعنی هزینه رسیدن به هدف را بیش از مقدار واقعی تخمین نزند) و **سازگار** باشد (یعنی نابرابری مثلثی را تضمین کند)، به بهینه‌ترین نتیجه دست پیدا می‌کند و ابزاری قدرتمند برای یافتن مسیر و پیمایش گراف‌ها است.

این پیاده‌سازی از A* از **صف اولویت‌دار** برای بررسی گره‌ها بر اساس مجموع هزینه‌ها استفاده می‌کند. هزینه هر گره شامل هزینه رسیدن به آن از گره شروع و هزینه تخمینی از آن گره تا گره هدف است.

مراحل اجرا

1. حالت اولیه را به صف اولویت‌دار اضافه می‌کند. برای اولویت آن نتیجه تابع هیوریستیک را پاس می‌دهد (از آنجا که مقدار هزینه رسیدن به نود اولیه صفر است).
2. گره با اولویت بالاتر (کمترین مقدار مجموع دو تابع هزینه و هیوریستیک) را از صف اولویت‌دار خارج می‌کند.
3. اگر گره هدف بود، مسیر را باز می‌گرداند.
4. هزینه مسیر را محاسبه می‌کند.
5. در غیر این صورت، گره را در `reached_states` به‌روزرسانی یا نادیده بگیرید بر اساس هزینه تجمعی.
6. جانشین‌ها را با هزینه‌های به‌روزشده به صف اولویت‌دار اضافه کنید.
7. هزینه مسیر را محاسبه می‌کند.
8. اگر آن حالت در دیکشنری `reached_states` نبود یا از هزینه محاسبه شده مسیر قبلی به این حالت کمتر بود، `reached_states` را با مقادیر جدید ست کرده و جانشین‌ها را با هزینه‌های به‌روز شده به صف اولویت اضافه می‌کند.
9. تا زمانی که صف خالی نشود یا هدف پیدا نشود، ادامه می‌دهد.

مزایا:

- **بهینه و کارآمد:** با داشتن هیوریستیک مناسب و سازگار، مسیر کم‌هزینه را به‌صورت کارآمد پیدا می‌کند.
- **انعطاف‌پذیری بالا:** A^* را می‌توان با هیوریستیک‌های مختلف برای برنامه‌های گوناگون سازگار کرد.

- موثر برای گراف‌های پیچیده: جستجو را به سمت هدف هدایت می‌کند و زمان محاسباتی را کاهش می‌دهد.

معایب:

- استفاده بالای حافظه: ذخیره گره‌ها در صف اولویت‌دار و پیگیری حالات بررسی‌شده می‌تواند در گراف‌های بزرگ منابع حافظه زیادی مصرف کند.
- وابستگی به کیفیت هیوریستیک: کارایی A^* به شدت به کیفیت هیوریستیک مورد استفاده بستگی دارد.

نتیجه simplecorner :

```
(venv) PS D:\Dev\python projects\search-and-machine-learning-yabal\search> python pacman.py -l simpleCorner
ersProblem, heuristic=cornersHeuristic
[SearchAgent] using function astar and heuristic cornersHeuristic
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 20 in 0.0 seconds
Search nodes expanded: 69
Pacman emerges victorious! Score: 490
Average Score: 490.0
Scores:      490.0
Win Rate:    1/1 (1.00)
Record:      Win
```

نتیجه hardcorner :

```
(venv) PS D:\Dev\python projects\search-and-machine-learning-yabal\search> python pacman.py -l hardCorner
sProblem, heuristic=cornersHeuristic
[SearchAgent] using function astar and heuristic cornersHeuristic
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 106 in 0.1 seconds
Search nodes expanded: 692
Pacman emerges victorious! Score: 434
Average Score: 434.0
Scores:      434.0
Win Rate:    1/1 (1.00)
Record:      Win
```

نتیجه bigcorner :

```
(venv) PS D:\Dev\python projects\search-and-machine-learning-yabal\search> python pacman.py -L BigCorner
Problem heuristic=cornersHeuristic
[SearchAgent] using function astar and heuristic cornersHeuristic
[SearchAgent] using problem type CornersProblem
Path found with total cost of 210 in 0.6 seconds
Search nodes expanded: 2668
Pacman emerges victorious! Score: 340
Average Score: 340.0
Scores:      340.0
Win Rate:    1/1 (1.00)
Record:      Win
```

تابع - cornersHeuristic

تابع cornersHeuristic یک تخمین‌گر برای الگوریتم جستجوی A^* است که برای حل مسئله "گوشه‌ها" در یک محیط شبکه‌ای (grid environment) استفاده می‌شود. در مسئله "Corners"، عامل باید از همه چهار گوشه هزارتو بازدید کند و از یک موقعیت اولیه شروع می‌کند. این تابع به تخمین هزینه باقی‌مانده برای بازدید از تمام گوشه‌های بازدیدنشده از یک حالت مشخص می‌پردازد و به این صورت به الگوریتم A^* کمک می‌کند که مسیر بهینه را به‌طور کارآمد پیدا کند.

استراتژی تخمین

این تخمین‌گر برای محاسبه حداقل فاصله لازم جهت بازدید از تمامی گوشه‌های بازدیدنشده طراحی شده است و به این ترتیب به جستجو کمک می‌کند تا به مسیر بهینه برسد. این تخمین به مراحل زیر تقسیم می‌شود:

1. **شناسایی گوشه‌های بازدید نشده:** با توجه به `unvisited_corners`، گوشه‌هایی که قبلاً بازدید شده‌اند حذف می‌شوند و تمرکز فقط روی گوشه‌های باقی‌مانده است.
2. **انتخاب نزدیک‌ترین گوشه:** از موقعیت فعلی عامل شروع کرده و نزدیک‌ترین گوشه بازدید نشده را با استفاده از فاصله منتهن پیدا می‌کند (که یک معیار فاصله مناسب برای یک محیط `grid` است).
3. **جمع‌آوری فواصل:** پس از انتخاب نزدیک‌ترین گوشه، تخمین‌گر:
 - فاصله تا این گوشه را به کل هزینه تخمینی اضافه می‌کند.
 - "موقعیت فعلی" را به این گوشه تغییر می‌دهد.
 - این گوشه را از لیست گوشه‌های بازدید نشده حذف می‌کند.
4. **تکرار تا بازدید از همه گوشه‌ها:** مراحل 2-3 تکرار می‌شوند و در هر بار نزدیک‌ترین گوشه انتخاب می‌شود تا همه گوشه‌ها به صورت مجازی بازدید شوند. مجموع این فواصل کمینه به عنوان تخمین هزینه بازگشتی استفاده می‌شود.

چرا این تخمین‌گر کار می‌کند؟

- **روش حریصانه:** با حرکت به نزدیک‌ترین گوشه در هر مرحله، این تخمین‌گر یک تخمین حداقلی از هزینه لازم برای تکمیل مسئله ارائه می‌دهد و به‌طور موثری جستجو را هدایت می‌کند.
- **قابلیت پذیرش (Admissibility):** این تخمین‌گر هزینه واقعی بازدید از همه گوشه‌های بازدید نشده را بیش‌برآورد نمی‌کند، چراکه فقط به فاصله‌های مستقیم منتهن توجه دارد و در نتیجه تخمین پذیرفته‌شده‌ای ارائه می‌دهد. این تخمین محافظه‌کارانه است و همیشه نزدیک‌ترین گوشه را انتخاب می‌کند.